2017

Ekologická platforma Zvonečník,
Masarykova demokratická akademie
a Friedrich-Ebert-Stiftung, zast. ČR

ALMANACH LETNÍ EKOLOGICKÉ AKADEMIE

Příspěvky 2. ročníku se zaměřením fóra na hrozby pro ekologickou politiku a vize ekologických kandidátů do poslanecké sněmovny ČR.

Editorial

Vážení přátelé,

máme za sebou již druhý ročník Letní ekologické akademie, kterou uspořádala ekologická platforma Zvonečník, Masarykova demokratická akademie a Friedrich-Ebert-Stiftung, zastoupení v ČR.

Fórum přineslo ohlédnutí za uplynulým rokem a za volebním obdobím spojeným s poslaneckou sněmovnou. S lídry ekologického hnutí jsme nejčastěji naráželi na problémy ochrany ovzduší a půdy. Proti minulému ročníku jsme také jen těžko mohli konstatovat, že ministr životního prostředí Richard Brabec celkem plní koaliční program ČSSD, protože nakonec i s jeho podporou došlo k porušení vládních i mezinárodních dohod ohledně respektování práv občanů s novelizací stavebního zákona. Zazněl zde zajímavý podnět na podporu energeticky úsporných investic pro nízkopříjmové domácnosti, což jsme již bohužel poněkud neúspěšně prosazovali do nového dlouhodobého programu ČSSD. Letní ekologická akademie již hostila také zahraniční hosty a dotkla se mezinárodních otázek jako politiky amerického prezidenta Donalda Trumpa, naplňování Pařížské klimatické dohody či energetických změn v Německu.

Sobotu jsme zaměřili na ekologické bydlení s výhodným tříděním odpadů evidovaným pomocí QR kódů, využití dešťové vody a energeticky úsporných technologií. S účastníky jsme odmítli výpočty stočného pro používání dešťové vody. Velmi příjemný byl také odpolední výlet do Divoké Šárky, kde jsme se věnovali pěstování lesních porostů, revitalizaci jednoho z potoků a nakonec i koupání ve Džbánu. Již nyní se zamýšlíme nad přípravou dalšího ročníku. Uvítáme k němu náměty k naplnění již tradičního pátečního fóra a soboty s především praktickými informacemi.

Jiří Jakl
tajemník platformy Zvonečník
předseda Zvonečník, z.s.

Obsah:

Vystoupení na Letní ekologické akademii..... 2-13

Prezentace panelistů..... 14

Souhrn politiky životního prostředí Donalda Trumpa..... 14

Poděkování..... 15

Bližší informace na internetových stránkách..... 15

Vystoupení na Letní ekologické akademii

Robin Böhnisch

https://youtu.be/7lKKGXZ6soM

Úvodní zdravice i bilancování ekologické politiky v uplynulém roce. Robin se jako poslanec a předseda výboru pro životní prostředí dotkl úspěchu k zákazu kožešinových farem, ale také širokého rozkročení ČSSD ohledně novelizace stavebního zákona s osekáním účasti veřejnosti. Nové výzvy vidí v novelizaci zákona na ochranu zvířat proti týrání a v naplňování Pařížské klimatické dohody.

Vladimír Špidla

https://youtu.be/EtJs5l3gYE4

Úvodní zdravice ředitele Masarykovy demokratické akademie a šéfporadce premiéra Bohuslava Sobotky. Vyzvedl zlepšení ochrany přírody ve velkoplošných chráněných územích s novelizací zákona o ochraně přírody. Dále fungování Rady vlády pro udržitelný rozvoj s institucionálním nadrezortním postavením a vizí Česká republika 2030 s implementací zásad udržitelného rozvoje. Zdůraznil pověření premiéra k sestavení pracovní skupiny pro nový stavební zákon. V otázce Pařížské klimatické dohody vyzvedl iniciativu Francie a OSN ke vzniku závazného klimatického paktu. Konstatoval, že příroda si bez lidí poradí, ve hře je ale uchování člověka jako druhu a transformace civilizace.

Thomas Oellermann

https://youtu.be/34kK8Hvqqa8

Úvodní zdravice Thomase Oellermanna ze zastoupení Friedrich-Ebert-Stiftung v Praze. Dotkl se otázky, že občanský aktivismus bývá mnohdy vnímaný jako hrozba.

Radek Hlaváček

https://youtu.be/-kLJxTrrcl4

Úvodní zdravice předsedy Mladých sociálních demokratů. Připomenul revoluční změny roku 1989 a hodnotovou základnu těchto změn také v oblasti životního prostředí.

Daniel Vondrouš

https://youtu.be/EuGiV4lDHaY

+prezentace ke stažení

Ředitel Zeleného kruhu se dotkl pochvaly Komise EU pro ČR v systému monitorování stanovišť, systému třídění obalů a spolupráce s CITES. Na druhou stranu jsou zde ale malé cíle v recyklaci odpadů. V hospodaření s vodou Praha nemá vyhovující čističku. Česko se potýká se sníženou kvalitou vod ke koupání a má problémy s plněním směrnice EIA. Problémy jsou s kvalitami státní správy a se zapojováním veřejnosti. Novelu stavebního zákona s osekáním práv veřejnosti podpořil nakonec dokonce ministr životního prostředí Richard Brabec, což nemá obdoby u žádného z jeho předchůdců.

Jiří Koželouh

https://youtu.be/pnH3-flTWbM
+prezentace ke stažení

Ředitel Hnutí DUHA ocenil rostoucí počet účastníků na Letní ekologické akademii jako dobré znamení pro ekologickou politiku v České republice. Dále varoval, aby se ekologická politika nestávala jen zeleným PR, kdy například ministr životního prostředí v zahraničí prezentuje zapojování občanů, zatímco v senátu se zrovna projednávají návrhy přesně opačné. Pro naplnění životního prostředí jako veřejné služby potřebujeme vize a konkrétní řešení. Stát by také neměl být pojímaný jen ekonomicky, ale především jako veřejná služba.

Vojtěch Kotecký

https://youtu.be/m6jP3Ervph4
+prezentace ke stažení

Zástupce Glopolis naznačil několik směrů k dalšímu uvažování o životním prostředí. Namísto EU a státu vidí význam také ve sledování každodenního života každého z nás. Zamyslel se nad úbytkem polních ptáků s nižšími stavy, než za intenzivního zemědělství v 80. letech. Dotkl se absurdního rezortního uvažování. Nakonec také kotlíkových dotací, které jsou dosud zajímavým programem pro středně příjmové domácnosti, ale je vhodné vymyslet program dosažitelný také přímo pro nízkopříjmové domácnosti.

Jiří Dlouhý

https://youtu.be/gwjnQWRVRNs

Předseda Společnosti pro trvale udržitelný život ocenil pokrokovost evropské legislativy a vizi Evropy jako ekologicky příznivého uskupení států. Dále ocenil Vladimíra Špidlu a socdem za prosazení významu Rady vlády pro udržitelný rozvoj. Rada přinesla novou strategii udržitelného rozvoje ČR, která byla schválena vládou - jde o pokrokový text, který ale potřebuje dále k naplnění schválení implementačního dokumentu.

Miroslav Prokeš

https://youtu.be/_c7uA33Z0i8

Místopředseda české organizace Přátelé přírody přiblížil tradici této organizace sahající až do 19. století a současný počet dosahující půl milionu členů v různých zemích. Kritice podrobil vysoké výdaje na armádní zbrojení. Přispěl úvahou, že místo Průmysl 4.0 bychom měli uvažovat šířeji nad Společnost 4.0. Funkční období Donalda Trumpa srovnal jako krátkou epizodu v rámci 21. století.

Jiří Jakl

https://youtu.be/XzDPebze88s

Předseda ekologického spolku Zvonečník varoval před hrozbami, které mohou být na české scéně obdobou nástupu Donalda Trumpa v Americe. Hrozbou ale může být také diskreditace ekologické politiky obdobně, jako se tomu stalo v minulosti dokonce se zelenými v oblasti bioenergetiky a fotovoltaiky. Vyzvedl pořádání důležitých tematických debat, přinášení programových ekologických priorit a jejich postupné naplňování, nesamozřejmost fungování ekologické platformy při ČSSD a relativní nezájem médií. Ocenil zásluhy ekologických poslanců ČSSD pro českou politiku a oporu také dalších politiků pro fungování šířeji pojaté platformy Zvonečník.

Tilmann Schwenke

https://youtu.be/8Jvdmr8z3eg

Vystoupení místopředsedy celoněmecké a předsedy saské organizace Naturfreunde Deutschlands. Tilmann se ve svém příspěvku mezi zástupci ekologických organizací věnoval důležitosti dialogu mezi Německem a ČR, zdůraznil také splnění cílů Pařížské klimatické dohody. Přiblížil zákon k Energiewende, který německé neziskovky považují za úspěch. Energiewende podle něj není stálý proces, ale jsou v ní nutné průběžné reformy podle aktuální situace. Německo dnes vyrábí 33 procent energetiky z obnovitelných zdrojů a vzorem pro jeho Energiewende je Skandinavie. K útlumu těžby uhlí je potřeba mít na mysli socio-ekologickou transformaci, aby lidé energetické reformy podporovali. Mezi problémy energetických změn v Německu patří konkurence z Číny ve výrobě solárních panelů. Ale také vyšší než předpokládané náklady pro každého, včetně domácností. V Česku ocenil hustou železniční síť, kdy naopak v Německu se investuje především do velkých a rychlých spojů. Vnímá též rozdíl, že Německo na rozdíl od Česka nepodporuje jadernou energetiku.

Robin Böhnisch

https://youtu.be/tQkcOaR0iUw

Robin Böhnisch je dvojka na kandidátce ČSSD v Královéhradeckém kraji. K jeho ekologickým volebním prioritám patří nová lesnická politika s certifikací šetrného hospodaření FSC v lesích ČR, dotažení celé řady věcí spojených s vodou v krajině a bez staveb kontroverzních přehrad (např. Pěčín), ochrana přírody a stavění na pozitivních věcech i ve vnitrostranické rovině.

Lenka Teska Arnoštová

https://youtu.be/Ac4SVksrzOE

Přiblížení vztahu k ekologickým tématům trojky na pražské kandidátce ČSSD. Lenka působí jako náměstkyně ministra zdravotnictví pro legislativu a je bývalou místopředsedkyní ČSSD.

Posun v současnosti vnímá v ochraně ovzduší, a to mimochodem i vzhledem k prosazení protikuřáckého zákona fungujícího již v řadě dalších evropských zemích. Úkol chránit životní prostředí má spojený se zdravím člověka. Pozornost chce věnovat také kvalitě potravin vzhledem k používání řady kontroverzních aditiv. Fandí Zvonečníku a vidí společnou vůli měnit různé věci.

Vít Céza

https://youtu.be/CNP0NWAlc5g

Vítek je absolventem přírodovědecké fakulty, předsedou komise pro životní prostředí Prahy 8, asistentem poslance Jaroslava Zavadila a dlouholetým členem Zvonečníku. Patří ke kandidátům druhé poloviny pražské kandidátky ČSSD. Z volebních témat klade důraz na kvalitní krajinu a také na snížení chemizace prostředí, ve kterém žijeme.

Jana Povolná

https://youtu.be/l8wRKAdo2KQ

Jana je kandidátkou ČSSD v Pardubickém kraji. K jejím tématům patří rozvoj občanské společnosti a témata se vztahem ke komunální úrovni.

Páteční debata a

https://youtu.be/bP8pp35iuwI

Debata po vystoupení ekologických lídrů občanské sféry a ekologických kandidátů do poslanecké sněmovny.

Radim Šrám: Předseda komise pro životní prostředí AVČR se dvěma náměty - preventivní programy k poškození zdraví lidí žijících v severních Čechách a řešení znečištění ovzduší zejména v Moravskoslezském kraji a z dopravy ve městech.

Tibor Schwarz: Ekolog z východočeského regionu vystoupil s poděkováním Zvonečníku věnujícího se problematice ochrany půdy a kontroverzním plánům na přehradu v Pěčíně.

Jiří Jakl: Tajemník platformy shrnul dobrou práci politiků ČSSD, se kterými je Zvonečník v kontaktu.

Páteční debata b

https://youtu.be/qzNFK9IiHl8

V debatě po vystoupení ekologických kandidátů vystoupil Jan Rovenský z Greenpeace ke zdrojům znečištění spojeného s využíváním uhlí v energetice a udělování výjimek ke znečišťování ovzduší. Radim Šrám připomenul závažnost znečištění zejména benzo(a)pyrenem. Reagovala Lenka Teska Arnoštová - náměstkyně ministra zdravotnictví.

Fungování ekologické platformy v Německu

https://youtu.be/xNzS3BCqzo4

Dotaz Jiřího Jakla k fungování obdobné platformy jako je Zvonečník v Německu. Odpověděl Tilmann Schwenke, že zde podobná platforma nefunguje a Naturfreunde Deutschlands mají ve vztahu k politikům spíše malý vliv.

Páteční debata c

https://youtu.be/nyPm0QIN7C8

V pokračující páteční debatě vystoupili tito řečníci:

Jan Zeman: Za ministra Hegera došlo ke změkčení hygienických limitů pro hluk. Nejsou známy náklady a ztráty plynoucí z kouření.
Lenka Teska Arnoštová: Reakce známé jsou údaje s vyčíslením výdajů na léčení kuřáků na 33 miliard Kč ročně.
Mirek Prokeš: Výzva k většímu síťování. Prosazování zákazu kouření na veřejném prostranství.
Milan Janíček: Emoce vyvolal zákon o ochraně přírody. Problém úbytku zelených ploch - potřebujeme kvalitní hospodářskou politiku, v logistických centrech se nic nevyrábí a zábory zelených ploch jsou s nimi přímo spojené. I průmyslová politika může být zelená. Otázka používání ftalátů a legislativy na to, jaké výrobky si s nimi stále kupujeme.
Vít Céza: Reakce ke znečištění v Moravskoslezském kraji, prosazování silničního okruhu Prahy a vytvoření systematické ekokampaně pro úřady.
Robin Böhnisch: Ochrana půdy je dluhem současné vlády, je nutné řešit přednostní využívání brownfieldů. Antifosilní zákon - bojujeme za konkurenceschopnost.
Albert Müller: Možnost dále ekologicky táhnout společnost záleží na výsledcích voleb. Problém skladů kolem Prahy zásobovaných jen automobily. Možnosti vylepšení globalizovaného Světa.
Daniel Vondrouš: Pochvala koncepční práce sociální demokracie a velké administrativní zkušenosti svých lidí. Otázka povolování staveb.

David Murphy

https://youtu.be/yQ1Ipz4wGJw

Ředitel české organizace Greenpeace má americké kořeny a dotkl se jak politiky životního prostředí amerického prezidenta Donalda Trumpa, tak aktuálních výzev a hrozeb pro ekologickou politiku v Česku.

David vnímá, že ekologická politika v současnosti jakoby nebylo téma a o udržitelném rozvoji se také poměrně málo hovoří. Je nutné vytvořit poptávku po ekologické politice a udržitelném rozvoji. V ČR příliš nevnímáme globální výzvy. V ekologických přístupech je Česko poslední rozumný stát mezi novými členskými státy EU. EU není dokonalá a je vhodné ukazovat, v čem může být lepší, nebo ukazovat jiná řešení v rámci evropského myšlení. K politice Donalda Trumpa zdůraznil, že sami musíme mít vlastní jasnou vizi a spíše než řešit, co dělá soused, vědět, co sami chceme.

Následující debata vedla ke shrnutí politiky životního prostředí Donalda Trumpa a ke zdůraznění, že nemáme dvě planety. Pro zachování života je dosud zásadní a rozhodně levnější spíše zachování zelených plic naší planety, než osidlování Vesmíru.

Petr Plachký - chytrá řešení pro odpady

https://youtu.be/dzMkRXfNF0M
+prezentace ke stažení

Petr přiblížil různé zkušenosti s motivací občanů i obcí ke kompostování (levnější varianta proti neekologickému nakládání se směsným odpadem) a k zavádění systémů nakládání s odpady s evidencí jejich vyprodukovaného množství. Cílem firmy JRK je nabídnout takové systémy, aby lidé produkovali co nejméně směsného odpadu a odpad se také zbytečně nedostával do škarp. Systémy této firmy jsou založené na použití pytlů s QR kódy. Firma se dále zabývá využitím odpadů z restaurací.

Debata - chytrá řešení pro odpady

https://youtu.be/Z_Er9-U1fvk

Debata s Petrem Plachkým z firmy JRK k chytrým řešením nakládání s odpady v obcích. V debatě dále vystoupili Lubomír Klobušník, Norbert Buchta a Albert Müller. Zdůrazněný byl význam informovanosti a osvěty, například s rozdáváním kalendářů a způsobů svozů odpadů, ale také význam škol, kdy k odpadům mnohdy nakonec děti vychovávají rodiče v domácnostech.

Jiří Jakl - využití dešťové vody

https://youtu.be/kKNTKAv4-W4

Jiří je předsedou spolku Zvonečník a využití dešťové vody se věnuje dlouhodobě. Má význam pro šetření přírodních zdrojů pitné vody a dosud velký potenciál po vyčerpání jiných úsporných technologií na využívání vody v domácnostech. Dešťová voda má některé výhodné užitkové vlastnosti - měkká voda bez chloru výhodná pro praní a zavlažování. Proto historicky přišel také s nápadem na dotační podporu jejího využití v domácnostech a vnímá také význam rozšíření prodávaného dešťovkového sortimentu.

Odmítl úvahy o výpočtu stočného pro využití dešťové vody, protože při jejím využití na zahradách se naopak kanalizace šetří a snížení spotřeby vodovodní vody také může předcházet jiným velmi nákladným a kontroverzním investicím na zajištění této vody. Povinnost jímat či zasakovat již mají podle zákona novostavby. Dotkl se také kyselých dešťů, kdy u oxidů dusíku je přes účinnější katalyzátory problém s narůstajícím počtem automobilů a u oxidů síry zase problém s neodsířenými domácími kotlíky, dotovanými dokonce také na použití uhlí s pochopitelným nezanedbatelným obsahem síry.

Debata - využití dešťové vody

https://youtu.be/CTn6-ADJSqg

Debata k příspěvku Jiřího Jakla k dešťové vodě a ukázky instalací dešťových jímek. V debatě účastníci odmítli platby stočného při užitkovém využití dešťové vody.

Lubomír Klobušník

https://youtu.be/zxv-qL29RCU
+prezentace ke stažení

Lubomír z IQ Energy nám přiblížil fungování energetických poradenských středisek EKIS, chytré využívání obnovitelných zdrojů energie a kalkulátory přechodu na ekologické zdroje energie. Investice do bydlení vnímá jako jeden z nejlepších způsobů zhodnocení peněz. Spíše chudší lidé o vlastním využití ekologických zdrojů uvažují častěji, naopak pro vysokopříjmové úspory ani energií nehrají velkou roli. Dále zdůraznil, že velké zdroje (zejména jaderné elektrárny) budou při své obnově velmi drahé a s perspektivou dlouhodobého využití lze investovat i do ekologických decentralizovaných zdrojů. Dotkl se také běžných úvah o návratnosti kotlů, kolektorů na střechu atd. - v příměru s auty ale podobně většina majitelů neuvažuje, kdy se auto vrátí, ale spíše zda chtějí lepší, nebo obyčejné auto. Při využití ekologických zdrojů energie ale můžeme mít radost, že to například funguje na sluníčko a snažíme se využívat lepší zdroje pro životní prostředí.

Závěrečná sobotní debata

https://youtu.be/yErH-2DbtEw

Debata s Lubomírem Klobušníkem z IQ Energy. Tibor Schwarz se dále dotkl problematiky modrého světla z LED osvětlení a elekromagnetického smogu s dopadem na lidské zdraví.

Norbert Buchta a divošárecké lesy

https://youtu.be/2pjDYe9Ea3A

Norbert je dlouholetým ministerským radou a expertem pro hospodaření v lesích. Na vycházce do Divoké Šárky nás seznámil s opětovným sázením buků do místních lesů.

Norbert Buchta a revitalizace potoka

https://youtu.be/4GZbkBTGObM

S Norbertem jsme si ukázali revitalizaci jednoho z přítoků Šáreckého potoka v Divoké Šárce.

Prezentace panelistů

prezentace za odkazy ke stažení on-line

Daniel Vondrouš (Zelený kruh)

Jiří Koželouh (Hnutí DUHA)

Vojtěch Kotecký (Glopolis)

Petr Plachký (JRK) - Inovativní technologie pro třídění a předcházení odpadů

Lubomír Klobušník (IQ Energy) - Inteligentní úspory energie

Souhrn politiky životního prostředí Donalda Trumpa

Souhrn z debaty Donald Trump proti životnímu prostředí a proti Američanům

Miliardář Donald Trump jako prezident USA učinil během krátké doby několik zásadních rozhodnutí s dopady na životní prostředí. Jako kdyby zásoby fosilních paliv byly nekonečné, klimatické změny neexistovaly, škodliviny neškodily zdraví a příroda pro člověka neměla valný význam. Přednost mají těžaři, znečišťovatelé a výdaje na armádu. Špatný vzduch, jedy v potravinách, zdevastovaná příroda a klimatické změny se přitom mohou obrátit přímo proti samotným Američanům. Zachování ekosystémových funkcí Země je rozhodně levnější, než osídlování Vesmíru, budování armád a zdí před těmi, kteří přicházejí o vodu a potravinové zdroje. Obyčejným Američanům přinášejí Trumpovy reformy také škrty veřejné zdravotní péče.

Poděkování

Program Letní ekologické akademie zpestřila řada netradičních doplňků. K vidění zde byla výstava Arniky "Zdravý domov pro zdravé děti", k ochutnání vynikající občerstvení s chutí exotiky od společnosti Ethnocatering. Vítovi Cézovi děkujeme za kytici od Kytek od potoka, která naše prostředí opět přímo rozzářila. Za vynikající víno patří dík Robinovi Böhnischovi.

Hlavní dík za finanční podporu akce patří Friedrich-Ebert-Stiftung, zastoupení v ČR.

Za záštitu 2. ročníku Letní ekologické akademie děkujeme:

Robinovi Böhnischovi (poslanec a předseda výboru pro životní prostředí),
Michaele Marksové (ministryně a místopředsedkyně ČSSD),
Lence Tesce Arnoštové (náměstkyně ministra zdravotnictví) a
Pavlu Pocovi (europoslanec a místopředseda výboru pro životní prostředí).

Bližší informace na internetových stránkách:

www.ekoakademie.cz www.divosarka.cz www.erampi.net